

SAAMELAISKÄRÄJIEN NUORISONEUVOSTON KOKOUS 2/2021

Aika 18.3.2021 klo 17.05-20.05

Paikka Teams

**Läsnä/
poissa**

L

P

Anni-Sofia Niittyvuopio	puheenjohtaja	x	
Maria Mäkinen	varapuheenjohtaja		x
Juuso Valle	jäsen		x
Reetta Tornensis	jäsen	x	
Anette Kosonen	jäsen		x
Ole Juhan Kemi	jäsen		x
Harri Jomppanen	jäsen		x
Riku Laiti	varajäsen		x
Mira Pohjanrinne	varajäsen	x	
Jasmin Semenoff	varajäsen		x
Marianne Ketola	varajäsen		x
Anni-Saara Aikio	varajäsen		x
Lassi-Olavi Mäkinen	varajäsen		x
Jussa Seurujärvi	varajäsen		x
Helmi Ljetoff	asiantuntijajäsen	x	
Hans Ravna-Pieski	asiantuntijajäsen		x
Ante Tenoranta	asiantuntijajäsen		x
Sunna Siilasjoki	asiantuntijajäsen		x
Maria Aikio	Dihtosis -projektikoordinaatti 6 §	x	
Elli-Marja Hetta	nuorisosihteeri	x	

RT.

M.P.

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.05 ja totesi läsnäolijat.

2 § Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Esitys: Kokouskutsu sekä esityslista liitteineen on lähetetty sähköpostitse 11.3.2021 ja lisätty nuorisoneuvoston pilvipalveluun. Kokous todettaneen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Esitys:

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka tarvittaessa toimivat myös ääntenlaskijoina.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Reetta Tornensis ja Mira Pohjanrinne.

Esitys:

Hyväksytään kokouksen työjärjestys niin kuin se on alla esitetty.

- 5 § Ilmoitusasiat
- 6 § Dihtosis kouluvierailut -hanke
- 7§ Toimintakertomuksen 2020 hyväksyminen
- 8 § Nuorisoneuvoston talousarvion hyväksyminen vuodelle 2021
- 9 § Palaute ministeritapaamisista
- 10 § Sateenkaari sanaston kääntäminen
- 11 § Saamelaiskäräjien hallituksen tapaaminen
- 12 § Nuoret neuvonantajat -yhteistyöpyyntö
- 13 § Yhteistyö Utsjoen kunnan nuorisovaltuuston kanssa
- 14 § Tutkimus saamelaisnuorten vapaa-ajasta ja harrastamisesta
- 15 § Nuorisoneuvoston seuraava kokous
- 16 § Muut esille tulevat asiat
- 17 § Kokouksen päättäminen

Muut esille tulevat asiat kohtaan lisättiin:

- 16 § a Jäämerenratahanke
- 16 § b Nuorisoneuvoston ja kulttuuriministeri Saarikon tapaaminen
- 16 § c Gahpir-projekti

5 § ILMOITUSASIAT

- 1) Saamelaisneuvoston järjestämä birasfierpmádat sámenuoraide -työpaja 16.2.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 2) Nuorisoneuvoston puheenjohtaja Anni-Sofia Niittyvuopio osallistui nuorisoneuvoston edustajana Saamelaiskäräjien kokoukseen 18.2.2021,
- 3) Ihmisoikeusliiton Nuorisotyö ihmisoikeuksia edistämässä -paneelikeskustelu 18.2.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 4) Elli-Marja Hetta osallistui Inarin kunnan saamenkielisen vapaa-ajan toiminnan kehittämisen yhteistyöpalaveriin 22.2.2021,
- 5) Saamelaiskäräjien ja elinkeinoministeri Lintilän tapaaminen 22.2.2021, nuorisoneuvoston edustajana Jussa Seurujärvi ja Juuso Valle,
- 6) Saamelaiskäräjien ja opetusministeri Saramon tapaaminen 22.2.2021, nuorisoneuvoston edustajana Reetta Tornensis ja Jasmin Semenoff,
- 7) Saamelaiskäräjien ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeri Pekosen tapaaminen 23.2.2021, nuorisoneuvoston edustajana Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 8) Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta osallistuivat kansallisen lapsistrategian julkaisuun 23.2.2021. Kansallinen lapsistrategia: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162864>
- 9) Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta osallistuivat Saamelaiskäräjien ja Oikeusministeriön rasminvastaisen ja hyvien väestösuhteiden toimintasuunnitelman valmistelutyöpaajaan 23.2.2021,
- 10) LSHP:n ja saamelaisnuorten yhteistyöpalaveri liittyen totuus- ja sovintoprosessin psykososiaalisen tuen järjestämiseen 23.2.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta 23.2.2021,
- 11) Kuulemistilaisuus saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnittelusta, 23.2.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio, Marianne Ketola ja Elli-Marja Hetta
- 12) Yle Sápmin uutinen liittyen saamelaisnuorten kuulemiseen luonnonvarasuunnittelusta, 23.2.2021 https://yle.fi/uutiset/osasto/sapmi/sameguovllu_luondduriggodatplanas_gullandilalasuoha_sámenuoraide_sin_haliidit_valdit_doarvai_arrat_farrui_oktasas_assiid_planemii/11803641
- 13) Saamelaiskäräjien ja tiede- ja kulttuuriministeri Saarikon tapaaminen 24.2.2021, nuorisoneuvoston edustajana Anni-Sofia Niittyvuopio ja Jasmin Semenoff,
- 14) Selväpeli -työryhmän kokous, 25.2.2021, Elli-Marja Hetta,
- 15) Nuorisoneuvoston viestintätyöryhmän some-sparraus, 25.2.2021, Mira Pohjanrinne, Reetta Tornensis, Anni-Sofia Niittyvuopio, Sunna Siilasjoki ja Elli-Marja Hetta,
- 16) Kuplat rikki -yhteistyön suunnittelua 2.3.2021, Elli-Marja Hetta,
- 17) Saamelaisnuorten taidetapahtuman suunnittelutyöryhmän kokous 2.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 18) Aluehallintoviraston nuorisotoimesta vastuullisten työkokous 3.3.2021, Elli-Marja Hetta,
- 19) Nuorisoneuvoston ja puheenjohtajiston palaveri 3.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta, muistio, **liite 1**.
- 20) Saamelaiskäräjien ja sisäministeri Ohisaloon tapaaminen 5.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Riku Laiti ja Helmi Ljetoff,
- 21) Yhteistyöpalaveri Youth4Nature 8.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 22) Saamelaiskäräjien ja Eurooppa – ja omistajaohjausministeri Tuppuraisen tapaaminen 8.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Reetta Tornensis,

- 23) Saamelaiskäräjien ja kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Skinnarin tapaaminen 9.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Mira Pohjanrinne,
- 24) Saamelaiskäräjien ja puolustusministeri Kaikkosen tapaaminen 9.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Mira Pohjanrinne,
- 25) Valmistelukokous Saamelaiskäräjien ja ministeri Haataisen tapaamiseen 9.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 26) Saamelaiskäräjien ja pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Blomqvistin tapaaminen 10.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Reetta Tornensis,
- 27) Saamelaiskäräjien ja ulkoministeri Haaviston tapaaminen 10.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Maria Mäkinen,
- 28) Saamelaiskäräjien ja työministeri Haataisen tapaaminen 11.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Elli-Marja Hetta,
- 29) Dihtosis-hankepalaveri Nuorten Akatemian kanssa 11.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 30) Saamelaisnuorten taidetapahtuma työryhmän suunnittelupalaveri, 16.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 31) Ihmisoikeusliiton ihmisoikeudet ja vaikuttaminen -verkkokoulutus romaninuurille, 18.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 32) Dihtosis haastatteluiden yhteenveto -palaveri, 17.3.2021, Mira Pohjanrinne, Anni-Sofia Niittyvuopio, Elli-Marja Hetta,
- 33) Valmistautumiskokous ympäristöministeri Mikkosen tapaamiseen, Anni-Sofia Niittyvuopio, 15.3.2021,
- 34) Saamelaiskäräjien ja ympäristöministeri Mikkosen tapaaminen 15.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 35) Nuorisoneuvoston ajankohtaiset asiat -palaveri 16.3.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 36) Saamelaiskäräjien ja kuntaministeri Paateron tapaaminen 17.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 37) Saamelaiskäräjien liikenne- ja viestintäministeri Harakan tapaaminen 18.3.2021, nuorisoneuvoston edustajana Maria Mäkinen.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

6 § Dihtosis kouluvierailut -hanke

Nuorisoneuvostolla on käynnissä Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Dihtosis-hanke, jonka tavoitteena tehdä saamelaisia ja saamelaiskulttuuria tunnetuksi valtaväestön nuorille Suomen kouluissa. Kouluvierailuiden lisäksi hankkeen aikana on tuotettu saamelaisaiheinen mobiilipeli alakoululle sekä käännetty Sukellus saamelaiskulttuuriin mobiilipeli pohjoissaameksi.

Dihtosis-hanke päättyy 30.6.2021.

Esitys:

Projektikoordinaattori Maria Aikio esittelee hankkeen ajankohtaiset asiat nuorisoneuvostolle. Nuorisoneuvosto merkitsee hankkeen ajankohtaiset asiat tiedoksi ja keskustelee Dihtosis-hankkeen ja kouluvierailutoiminnan jatkosta.

Päätös:

Merkittiin hankkeen ajankohtaiset asiat tiedoksi. Keskusteltiin Dihtosis-hankkeen toiminnasta ja hankkeen jatkosta. Asian käsittelyä jatketaan nuorisoneuvoston seuraavassa kokouksessa.

Maria Aikio poistui kokouksesta 6 § käsittelyn jälkeen klo 17.52.

7 § Toimintakertomuksen 2020 hyväksyminen

Nuorisosihteeri on laatinut nuorisoneuvoston toimintakertomuksen vuodelle 2020,
liite 2.

Esitys:

Nuorisoneuvosto hyväksyy toimintakertomuksen vuodelle 2020.

Päätös:

Nuorisoneuvosto hyväksyi toimintakertomuksen vuodelle 2020 pienin muutoksin.

8 § Nuorisoneuvoston talousarvion hyväksyminen vuodelle 2021

Nuorisoneuvosto on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä 173 000 euron toiminta-avustuksen käytettäväksi nuorisoneuvoston toiminnasta aiheutuviin kuluihin 1.1.2021-31.12.2021. Avustukseen sisältyy saamelaisnuorten taidetapahtuman avustus 30 000 euroa.

Nuorisoneuvoston kokouksessa 8/2020 hyväksymä talousarvio vuodelle 2021, **liite 3**.
Nuorisosihteeri on laatinut tarkennetun budjetin vuodelle 2021, **liite 4**.

Esitys:

Nuorisoneuvosto hyväksyy nuorisosihteerin laatiman ehdotuksen talousarvioksi vuodelle 2021.

Päätös:

Esityksen mukaan.

9 § Saamelaiskäräjien ja ministereiden tapaamiset kevään 2021 aikana

Saamelaiskäräjien edustajat ovat tavanneet helmi-maaliskuun aikana valtioneuvoston jäseniä. Nuorisoneuvostoa on puheenjohtajiston pyynnöstä pyydetty nimeämään 1-2 edustajaa mukaan tapaamisiin niin, että useammalle nuorisoneuvoston jäsenelle on tarjoutunut mahdollisuus osallistua tapaamisiin nuorison edustajana.

Nuorisoneuvosto on osallistunut aktiivisesti ministeritapaamisiin. Nuorisoneuvoston ja puheenjohtajiston kokouksessa 3.3.2021 on keskusteltu siitä, että nuorisoneuvosto voisi keskustella tapaamisista ja kokemuksistaan ministeritapaamisiin liittyen.

Esitys:

Keskustellaan ministeritapaamista. Nuorisosihteeri laatii keskustelun pohjalta palautekoonnin tiedoksi Saamelaiskäräjien puheenjohtajistolle.

Päätös:

Keskusteltiin ministeritapaamista. Nuorisosihteeri laatii keskustelun pohjalta palautekoonnin tiedoksi Saamelaiskäräjien puheenjohtajistolle.

10 § Sateenkaarisanaston kääntäminen

SETA:n sateenkaarisanasto kokoaa yhteen sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjä koskevia käsitteitä ja termejä. Vaikka sanastossa avataan myös muita sateenkaariyhteisön sisällä ja liepeillä liikkuvia sanoja ja teemoja, on sen pääasiallisena sisältönä sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuus. Sateenkaarisanasto, **liite 5**.

Nuorisoneuvosto käsitteli sateenkaarisanaston kääntämistä kokouksessaan 1/2021 9 §. Asian käsittely päätettiin siirtää seuraavaan kokoukseen.

Tarkoituksena on käännettää sateenkaarisanasto pohjois-, inarin-, ja koltansaameksi ja julkaista ne nuorisoneuvoston tieto- ja neuvontasivustolla. Yhteistyötä tehdään terminologiatyön osalta Sámi Giellagáldun kanssa.

Esitys:

Nuorisoneuvosto käännettää sateenkaarisanaston pohjois-, inarin-, ja koltansaameksi.

Päätös:

Nuorisoneuvosto käännettää sateenkaarisanaston pohjois-, inarin-, ja koltansaameksi. Nuorisoneuvosto näkee, että sanaston kääntäminen edistää saamelaisnuorten kielellisiä oikeuksia ja tukee ja vahvistaa saamelaisnuorten identiteettiä.

11 § Saamelaiskäräjien hallituksen tapaaminen

Nuorisoneuvosto on kokouksissaan 8/2020 ja 1/2021 käsitellyt nuorisoneuvoston ja Saamelaiskäräjien hallituksen tapaamisesta. Yhteistyön vahvistaminen Saamelaiskäräjien hallituksen kanssa on kirjattu vuoden 2021 toimintasuunnitelmaan.

Nuorisoneuvosto päätti 1/2021 kokouksessaan kutsua Saamelaiskäräjien hallituksen keskustelemaan nuorisoneuvoston ja Saamelaiskäräjien hallituksen yhteistyöstä ja sen vahvistamisesta, nuorisoneuvoston vaikutusmahdollisuuksista Saamelaiskäräjillä sekä muista esille tulevista asioista.

Esitys:

Nuorisoneuvosto suunnittelee edelleen nuorisoneuvoston ja Saamelaiskäräjien hallituksen tapaamista.

Päätös:

Nuorisoneuvosto jatkaa nuorisoneuvoston ja Saamelaiskäräjien hallituksen tapaamisen suunnittelua.

12 § Nuoret neuvonantajat -yhteistyöpyyntö

Nuorisoneuvosto on saanut yhteistyöpyynnön Lapsiasiavaltuutetun toimistolta. Lapsiasiavaltuutetun toimisto etsii saamelaislapsia ja -nuoria osallistumaan toimiston Nuoret neuvonantajat -tapaamiseen, jonka aiheena on yhdenvertaisuus. Nuoret neuvonantajat on toimintamalli, jonka tehtävänä on välittää lasten ja nuorten mielipiteitä, kokemuksia ja näkemyksiä lapsiasiavaltuutetun toimistolle.

Yhteistyöpyyntö, **liite 6**.
Lisätietoja ja nuoret neuvonantajat -mallin kuvaus, **liite 7**.

Esitys:

Nuorisoneuvosto keskustelee ja päättää osallistumisesta Nuoret neuvonantajat -toimintaan.

Päätös:

Nuorisoneuvosto päätti osallistua lapsiasiavaltuutetun Nuoret neuvonantajat -toimintaan.

13 § Yhteistyö Utsjoen kunnan nuorisovaltuuston kanssa

Utsjoen kunnan nuorisovaltuusto on suunnittelemassa kuntavaaleihin liittyvää tapahtumaa ja pyytää yhteistyöhön Saamelaiskäräjien nuorisoneuvostoa. Tapahtuma voi olla esimerkiksi vaalipaneeli. Vaalipaneeli järjestettäisiin etäyhteyksien avulla ja nuoret osallistuvat kysymysten laadintaan.

Esitys:

Nuorisoneuvosto keskustelee ja päättää yhteistyöhön osallistumisesta.

Päätös:

Nuorisoneuvosto keskusteli ja päätti osallistua yhteistyöhön.

14 § Tutkimus saamelaisnuorten vapaa-ajasta ja harrastamisesta

Nuorisotutkimusseura on ottanut nuorisosihteerin yhteyttä lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimukseen liittyen. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus tehdään joka toinen vuosi. Tutkimusta rahoittavat Valtion nuorisoneuvosto, OKM ja liikunnan ollessa aiheena myös valtion liikuntaneuvosto. Kyseessä on haastattelututkimus, johon haastatellaan puhelimitse n. 1400 nuorta. Erillisotos puolestaan on tiettyyn väestöryhmään kohdistuva tutkimus, jonka otos ja sen kerääminen suunnitellaan erikseen kohderyhmän mukaan. Lisätietoja: <https://tietoanuorista.fi/julkaisut/nuorten-vapaa-aikatutkimukset/>

Nyt suunnittelussa on vuoden 2022 tutkimus ja sen yhteydessä tehtävä erillisotos. Tarkoituksena olisi toteuttaa erillisotos ja -tutkimus vuonna 2022 saamelaisnuorten vapaa-ajasta ja harrastamisesta. Tutkimuksen aineisto kerätään tammikuussa-helmikuussa 2022. Tuloksista raportoidaan loppuvuodesta 2022 ja erillisotoksen osalta samaan aikaan tai alkuvuodesta 2023. Nuorisotutkimusverkoston vastaava tutkija dosentti Mikko Salasuo on ottanut nuorisosihteerin yhteyttä ja tiedustellut Saamelaiskäräjien kiinnostusta tutkimusta kohtaan. Tutkimuksessa pyritään huomiomaan mahdollisimman hyvin tutkittavaa väestöryhmää koskevia erityiskysymyksiä, tavoittamisen haasteita, eettisiä näkökulmia ja sellaista vahvaa asiantuntemusta, jota aiheesta on jo olemassa. Nuorisotutkimusseura haluaa tuottaa sellaista tutkimustietoa, joka hyödyttää niin valtion intressejä kuin erillisotoksen kohderyhmää lähempänä olevien tahojen tiedon tarvetta.

Saamelaiskäräjien nuorisopoliittisen toiminta- ja kehittämisohjelman mukaan nuorisoneuvosto pyrkii osallistumaan tiedon keräämiseen ja edistämään saamelaisnuorien osallisuutta ja huomioita tutkimuksissa, kyselyissä ja haastatteluissa. Lisäksi pyritään lisäämään tietoa saamelaisnuorten elinoloihin ja hyvinvointiin liittyen. Nuorisoneuvosto on mukana luomassa tilastollista tietoa mm. saamelaisnuorten mielenterveydestä, vihapuheesta ja harrastuksista. Saatuja tuloksia hyödynnetään kohdentamaan saamelaisnuorille tarpeellisia palveluita ja tukemaan nuorisoneuvoston projektien jatkuvuutta sekä toiminnan kehittämistä. Osallistuminen tutkimuksiin arvioidaan sen perusteella, ovatko tulokset nuorisoneuvoston tai saamelaisyhteisön hyödynnettävissä. Nuorisotutkimusseuran suunnittelema tutkimus saamelaisnuorten vapaa-ajasta ja harrastamisesta tukee nuorisopoliittisen ohjelman tavoitteita.

Esitys:

Nuorisoneuvosto keskustelee tutkimuksesta ja päättää yhteistyöstä tutkimukseen liittyen.

Päätös:

Nuorisoneuvosto keskusteli tutkimuksesta ja päätti osallistua yhteistyöhön.

15 § Nuorisoneuvoston seuraava kokous

Esitys:

Nuorisoneuvosto keskustelee kokousaikatauluista ja pyrkii päättämään seuraavan kokouksen ajankohdan.

Päätös:

Nuorisoneuvoston seuraava kokous pidetään toukokuun lopussa. Tarkempi aika sovitaan doodle-kyselyn perusteella.

16 § Muut esille tulevat asiat

16 § a Jäämerenrata-hanke

Päätös:

Nuorisoneuvosto ottaa asian käsittelyyn seuraavassa kokouksessa.

16 § b Nuorisoneuvoston ja ministeri Saarikon tapaaminen

Nuorisoneuvosto kutsuu kulttuuriministeri Saarikon tapaamaan nuorisoneuvoston edustajia huhtikuun alussa. Tapaamisessa keskustellaan vaalikauden 2020–2023 pääta-voitteista nuorisosektorin osalta sekä nuorisoneuvoston perustoiminnan rahoituksesta ja erillishankkeista.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

16 § c Gahpir-projekti

Päätös:

Nuorisoneuvosto keskusteli Gahpir-projektin etenemisestä. Nuorisoneuvosto ottaa yhteyttä kulttuurisihteerin ja tiedustelee projektin tilannetta.

17 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.05

merk.

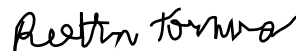
Anni-Sofia Niittyvuopio
Puheenjohtaja

Elli-Marja Hetta
Nuorisosihteeri/
pöytäkirjan pitäjä

Mira Pohjanrinne
Pöytäkirjan tarkastaja

Reetta Tornensis
Pöytäkirjan tarkastaja